

9. Didi-Huberman, G. (1997). *What We See Looks Back at Us*. Paris.
10. Іліна, Г. В. (2018). *Geneza kultury muslennya: logos, ratsio, vizio [Genesis of the culture of thinking: logos, ratio, vision]*. Kyiv, Nizhyn. [In Ukrainian].
11. Mirzoeff, N. (1999). *An Introduction to Visual Culture*. New York.
12. Hattwig, D., Bussert, K., Medaille, A., & Burgess, J. (2013). Visual Literacy Standards in Higher Education: New Opportunities for Libraries and Student Learning. *Libraries and the Academy*, Vol. 13, No. 1. P. 61–89.

Іліна Антоніна, Дяк Тетяна, Левченко Олена

THE CONCEPT AND PHENOMENON OF VISUAL LITERACY IN THE DIGITAL ERA

Summary.

The paper provides the study of the essence and features of visual culture. Inclusion of visual culture in the educational process raises it to the level of modern tasks. In the course of the study the analysis of the phenomenon of visualization was carried out, and a complex of philosophical and educational explorations regarding the problem of visuality was developed on its basis. Their solution involves the methods of processing visual information and its use in the system of learning and cognition, as well as the methods of argumentation. The influence of visualization on education, which forms the basis of visual literacy, is highlighted. Modern literacy is claimed to be multimodal and capable of rapid and creative interpretation in the context of visual culture. Learning according to the new rules leads to interactive communication in real time, including the possibility of using the achievements of visual culture to evoke emotional reactions, activating the potential of educational methods and techniques. The key academic achievements of today are defined as follows: visual culture of the digital age, which forms visual, informational, multicultural literacy, and understanding of the global world; visual thinking; effective communication based on visualization and its high performance. Visual literacy is considered as the ability to perceive and use visual images, including the ability of an individual to think, learn and express thoughts in images. Visually literate students are claimed to have practical knowledge of the creation and reproduction of visual information in electronic and digital media, becoming productive visual communicators who think in accordance with the demands of information and digital reality. Therefore, the visual orientation of modern educational and pedagogical practices is due to the development of information and computer technologies that generate screen-like reality.

Keywords: visual culture; visualization; visual literacy; education; image; information and digital technologies.

Стаття надійшла до редколегії 22 листопада 2022 року

УДК 316.613.15.(+22)

DOI: [https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2\(29\)-42-48](https://doi.org/10.32405/2413-4139-2020-2(29)-42-48)

Федорчук Оксана,

м. Київ, Україна

 <https://orsid.org/0000-0002-6058-0938>

Ковальов Олександр,

м. Київ, Україна

 <https://orcid.org/0000-0002-1743-2366>

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ГЕНЕТИЧНА МАТРИЦЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Анотація.

У статті проаналізовано проблему національної ідентичності, яка є основою існування нації та людини. Історичними і культурними детермінантами національної ідентичності постає пам'ять про

минуле та традиції народу, його звичаї, а також перекази, зафіксовані в усній і письмовій формі. Показано, що вагомим чинником формування національної ідентичності особистості є належна освіта і виховання. Сучасна українська молодь для відродження та процвітання своєї Вітчизни вважає необхідною побудову держави, заснованої на принципах рівних можливостей, соціальної справедливості, верховенства права та національної ідеї. Генетична матриця української ідентичності несе в собі коди боротьби, свободи, любові до землі, мови, культури свого народу.

Ключові слова: ідентичність; культура; особистість; нація; держава; цінність; національна ідентичність.

Що відрізняє одну людину від іншої? Це питання вирішується в контексті проблеми ідентичності, характеристики якої визначають, ким або чим є особа чи річ. Зазвичай ідеться про ідентичність людини. На неї впливає багато таких речей і явищ, як сім'я, релігія, культурна спадщина, традиції, друзі, досвід, система цінностей, спогади тощо. Ідентичність – це те, що ми створюємо в нас самих. Тому вона тісно пов'язана з критичним мисленням, зі свідомим визначенням себе, що є чи не найважливішим фактором, самоусвідомленням належності до своєї нації.

Необхідно враховувати, що кожна нація існує за рахунок зв'язків і відносин, які в процесі культурного розвитку формуються традиціями, нормами моральної поведінки й удосконалюються в міру становлення та розвитку самобутнього національного буття, мови та психології. «Нація, – писав Ш. Моррас, – являє собою найбільше з наявних громадських об'єднань, потужне і самодостатнє. Розбийте його, і ви оголите індивіда. Він втратить усе – захист, підтримку, допомогу... Усе, що являє собою індивід, усе, що він має, усе, що він уподобає, зумовлене існуванням нації» [1, с. 124]. Розуміння, що ти невіддільний від своєї нації, є важливою умовою формування особистості.

Виміром рівня досягнення усвідомлення своєї приналежності до нації є національна свідомість, що передбачає потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, установки, стереотипи, почуття, настрої, звичаї і традиції членів цієї спільності, які проявляються в повсякденному житті та діяльності. Усі ці компоненти перебувають в тісній єдності та нерозривно взаємопов'язані. У основі прояву національної самосвідомості є феномен етнічної ідентифікації (етнічності), тобто формування стійких уявлень людини про себе як про члена конкретної етнічної групи [2, с. 308].

Спільним у всіх варіантах смислів поняття «етнос» – це ідея, що певна кількість людей, які разом живуть і діють, мають низку спільних біологічних (расових) або культурних ознак. Поняття «етнічна ідентичність» стосується «індивідуального рівня ідентифікації з культурно визначеним колективом, коли людина вважає себе належною до особливої культурної спільності» [3, с. 468], – зазначають Дж. Гатчінсон та Е. Сміт.

Історичними та культурними детермінантами національної самосвідомості виступають історична пам'ять і традиції народу, його звичаї, норми поведінки, а також перекази, що зафіксовані у фольклорній та письмовій формі, пам'ятки культури і мистецтва. Національна самосвідомість практично неможлива без функціонування національної мови, оскільки мова слугує засобом її вираження і формування. «Пильнуйте ж виховувати такі потрібні для нації сильні характери, виховуючи дітей тільки рідною мовою, – писав І. Огієнко. – Особа, що не зросла на рідній мові, загублена для нації, бо ціле життя буде безбатченком, і справи рідної нації їй будуть чужі» [4, с. 26]. На сучасному етапі існування української нації, коли Україна веде боротьбу за своє існування проти російської агресії, роль національної ідентичності надзвичайно зросла. Вона вважається найбільш стабільною підставою соціальності. Причому формування загальнодержавної ідентичності має певні особливості в різних країнах. На відміну від етнічної, національна ідентичність спирається на «свідомий вибір і залежність від раціональних чинників – усвідомлення суб'єктом ідентифікації (особою, етнічною групою чи нацією) історичних, громадянських або політичних цінностей. Дослідники виокремлюють п'ять найважливіших джерел національної ідентичності (ідентитетів нації):

- а) людські переконання, оскільки нація існує, якщо її члени визнають один одного в якості співвітчизників;
- б) спільне історичне минуле (причому як перемоги, так і поразки), а також спільні обов'язки та уявлення про спільне майбутнє;
- в) спільні дії (рішення, досягнення результатів), тобто дієва ідентичність;
- г) постійне проживання в одній країні, спільна батьківщина, держава;
- д) спільні характеристики, що об'єднуються поняттями «національного характеру», спільної культури та спільних політичних принципів (демократія, верховенство закону тощо) [5, с. 32].

У галузі психології створено окремих науковий напрям – психологію ідентичності. К. Г. Юнг використовує поняття ідентичності для того, щоб пояснити наявні взаємозв'язки між психічним і матеріальним, в існуванні яких він був упевнений. На думку Д. Левінсона, головне завдання процесу змушнення – це поєднати мрії з реальністю. Натомість Е. Еріксон виділяв вісім вікових стадій розвитку людини, а найважливішими у формуванні ідентичності він вважав підлітковий вік і юність. Аналіз праць зарубіжних і вітчизняних науковців засвідчує, що процес формування ідентичності, особливо в юнацькому віці, передбачає процес одночасного відображення та спостереження, процес, що відбувається на всіх рівнях психічної діяльності, шляхом якого індивід оцінює себе з точки зору того, як інші оцінюють його в порівнянні з собою і в межах значущої для них типології. Ідентичність – це складна конфігурація структури особистості, яка поєднує оцінку інших у ставленні до себе, оцінку себе стосовно оцінки інших і власну оцінку та перебуває в постійній зміні та розвитку. У науковій літературі об'єктом психологічного дослідження найчастіше є перша половина людського життя (переважно дошкільний і шкільний вік) [2, с. 308–309].

Не менш важливим процесом, що потребує додаткового аналізу, є формування ідентичності. Людина повинна структурувати і переструктурувати свою особистісну, професійну та сімейну ідентичності відповідно до того, як змінюється її внутрішній і зовнішній світогляд. Втрата ідентичності не є винятково віковою характеристикою. Вона може відбуватися в будь-який період життя людини, бути спричиненою різними обставинами. Це поняття дещо відмінне від кризи ідентичності, яка визначається як неминучий поворотний момент, характерний для юнацького віку.

У працях американського психоаналітика Е. Еріксона ідентичність визначено як аспект «Я», переживання та усвідомлення індивідом самототожності, цілісності та неподільності в просторі, а також сталості в часі. Учений розглядав ідентичність як структуру, що виникає протягом дитинства у результаті синтезу власних «Я-образів». Досягнення ідентичності супроводжується відчуттям осмисленості та цілеспрямованості власного життя і впевненістю в зовнішньому схваленні. Аналіз наукових джерел із філософії, соціології, психології засвідчує, що проблему формування національно-культурної ідентичності науковці (філософи, соціологи, психологи) найчастіше досліджують у площині феноменів – національної ідентичності, соціокультурного розвитку України, міжкультурної взаємодії в соціумі, культурної ідентичності, національної свідомості [6, с. 316].

Вагомим чинником формування ідентичності є належна освіта та виховання. Адже лише освічена людина може досягти висот насамперед у саморозвитку. Якщо розглядати весь ланцюжок позасімейного виховання (хоча саме виховання в сім'ї є найважливішим фактором формування особистості), то він буде виглядати так: дитячий дошкільний заклад – школа (ліцей, гімназія) – інститут (коледж, університет). Саме вони постають тим фундаментом, на якому тримається і розбудовується самосвідомість та національна ідентичність кожного українця.

Реалізацію державної політики у сфері імплементації стратегії утвердження національної ідентичності та відповідних державних програм забезпечує національно орієнтована освіта. Активно мають бути використані ідеї політичної нації, громадянського суспільства як основи нації тощо. Проте в освіті мають бути наскрізними лініями проведені ключові аспекти національного

наповнення освітнього процесу: орієнтація на українську як основну мову викладання, обов'язкове та повноцінне вивчення історії України і головне – присутність чіткої державної концепції національної ідентичності. Для її вироблення необхідно не скорочувати державні витрати на гуманітарну сферу, а сконцентрувати їх у короткий час на ключових національних проєктах, найпершим з-поміж яких має бути проєкт розробки державної концепції національної ідентичності. Звісно, державна концепція національної ідентичності не може нав'язуватися всьому громадянському суспільству, однак вона має стати основою здійснення державної політики загалом і діяльності всіх окремих органів державної влади і окремих державних організацій. Така концепція має застосовуватися всіма представниками держави в публічному просторі постійно і за кожної нагоди. Без цього навряд чи будуть успішними спроби освітян бути послідовно національно свідомими, адже їм не вистачатиме ані системності забезпечення національної основи освіти, ані кращих прикладів з суспільного й особливо політичного життя. Натомість освітяни мають багатий досвід впровадження знань і цінностей, а тому мають стати одними з головних розробників державної концепції національної ідентичності України [7, с. 20].

Важливими факторами, які впливають на процес формування національної ідентичності зростаючої особистості, з одного боку, є глобалізаційні процеси, а з іншого – рухи за збереження своєї аутентичності; відірваність значної частини населення від національного ґрунту, зорієнтованість чи на радянські, чи на західні цінності та зразки поведінки, криза українського суспільства, невизначеність національної ідеї, відсутність реформ і позитивних зрушень [8, с. 4].

На думку філософа С. Дацюка, існують різні, пов'язані, проте нетотожні між собою процеси – самоідентифікація, самовизначення, самоусвідомлення. «Самоідентифікація – це отожднення із зовнішніми ідеальними предметними сутностями. Самовизначення – віднесення до процесів і соціальних груп, що задає рамки та межі цілевизначенню та діяльності. Самоусвідомлення – філософське осмислення себе і свого розвитку з погляду нових принципів, нового значення й нових підходів до самоідентифікації та самовизначення» [9].

Визначивши рівні своєї ідентичності та її особливості, людина сама обирає власну національну приналежність та стає чітко усвідомлювати свою інакшість у порівнянні з усіма іншими націями та народами. «Проблема визначення ідентичності є набагато глибшою, ніж звичайне бажання вольовим чином долучитися до певної спільноти, вдягнувши певні шати та проголошуючи певні гасла. Це питання історичності буття спільноти, результатом якого є напрацювання цілого переліку алгоритмів як у сфері соціальної взаємодії всередині спільноти, так і у відносинах із навколишнім світом. Показовим є той факт, що українці, без огляду на етнічне походження, зробили свого часу вибір на користь незалежності, проголосивши відмінність свого устрою життя та характеру думок» [10].

Проголошення незалежності України та боротьба за її розбудову посилили значущість ролі і значення національної ідентичності. У цій ситуації важливе значення мало те, що значною мірою основна проблема української національної ідентичності пов'язана саме з українськими катастрофами ХХ століття, у ході яких українці піддавалися тотальним експериментам. Саме тоді було істотно девальвовано такі основоположні цінності, як віра, совість, честь, людська гідність, почуття спільності з великою та видатною українською історією та її носіями: козацтвом, інтелігенцією і селянами. Ці дефініції стали підґрунтям розуміння, що «національна ідентичність є усвідомленням людиною власної належності до певної національної групи, яка має свою назву, власну історичну територію, спільні міфи, історичну пам'ять, спільну масову громадську культуру, свою мову, спільну економіку, однакові для всіх юридичні права та обов'язки» [2, с. 314].

На шляху до згуртування української нації завжди стояла інтенсивність прояву національної свідомості, що вказує на рівень самооцінки та самоповаги. Ці почуття тісно пов'язані з національною гідністю – внутрішнім переживанням людьми цінності, значущості та самобутності власної нації у співтоваристві різних народів. Національна гордість виражається в прагненні нації сприяти максимальному розвитку своїх традицій, мови, матеріальної та духовної

культури, а також готовності давати відсіч тим, хто зазіхає на свободу і незалежність нації, а також нешанобливо ставиться до її культури та представників [2, с. 316–317].

Індикатором національної ідентичності є ідеал. Вже сама наявність ідеалу в структурі цінностей особистості є свідченням її духовного потенціалу, що здатен протистояти прагматизму суспільства споживання і тиску масової культури. До того ж, жадоба споживання не завжди відповідає можливостям індивідів, що спричиняє гострі емоційні стреси та зриви. Заохочуючи прагматичні погляди на життя, масова культура нав'язує думку щодо першочергового значення індивідуальних потреб, особистих інтересів над суспільними. Пропагується така цінність, як «індивідуалізм», що визнає пріоритет прав особистості, її свободи і незалежність від суспільства і держави. Ця цінність тісно пов'язана з такими поняттями, як свобода, рівність можливостей, конкуренція, особистий успіх. З огляду на те, що в нашому суспільстві тривалий час домінуючими вважалися суспільні інтереси, пропагування індивідуалізму призводить до психологічної розгубленості, моральної дезорієнтації певної частини населення, особливо серед молоді.

Розбудовуючи незалежну Українську державу, молодь мусить пам'ятати науку минулого і разом готуватися до того, щоб навіки утримати державну самостійність. Як і сотні років тому, головною метою українського народу є відданість та слугування Батьківщині. Саме під цим гаслом має здійснюватися виховання української молоді. Національна ідентичність передбачає формування в молоді національного світогляду, національної культури, мови, національної ідеї, стійких моральних цінностей.

Наукові дослідження засвідчують, що сучасна українська молодь для відродження та процвітання України вважає за необхідне провадити таку побудову держави, яка заснована на принципах рівних можливостей, соціальної справедливості, верховенства права, національної ідеї та української культурної традиції. Це означає, що молоде покоління усвідомлює значення явищ національної культури, виходячи зі своїх сучасних уявлень про культурні надбання. Тому національно-культурні цінності є вічними та постійно збагачуються та доповнюються новими гранями художнього смислу, а історична дистанція в часі надає можливість осягнути та інтерпретувати культурні цінності минулого, подивитися більш глибоко і зрозуміти складні проблеми національної культури сьогодення. Це поповнює знання про рідну культуру, прищеплює вміння адекватно сприймати культурні цінності, виховує почуття національної гідності та патріотизму, допомагає стати активними суб'єктами культурного середовища, здатними до особистісної інтерпретації, збереження та поширення народних традицій, національних культурних цінностей [6, с. 317].

Національна ідентичність надзвичайно багатогранна й різнопланова, однією з її складових є культурна ідентичність. Сутністю культурної ідентичності постає усвідомлене віднесення себе до певної культури, прийняття її норм, цінностей, моделей поведінки та інших культурних характеристик, що прийняті в суспільстві. Залежно від культурного самовизначення особистості формується її внутрішній духовний світ і світогляд. Генеза кожної культури проходить у конкретно-історичних середовищах, а тому і втілюють вони свої специфічні ознаки та риси. Оскільки культура – це цілісна система, то за допомогою складових систем цінностей, категорій, символів і мов, вони налаштовані на послідовний реальний образ світу. Формування національно-культурної ідентичності здійснюється в процесі соціалізації особистості шляхом засвоєння прийняття панівних у цьому суспільстві елементів свідомості, смаків, звичок, норм і цінностей [6, с. 316].

Таким чином, збереження цілісності держави та її зміцнення, розвиток громадянських зв'язків, розбудова громадянського суспільства належать до фундаментальних інтересів української держави. Пошук і збереження власних коренів наразі є актуальним для всіх націй і країн. Національна ідентичність стає призмою, через яку розглядаються, вивчаються багато важливих аспектів сучасного життя, включаючи проблеми нації та національного самовизначення. Формування національної ідентичності є проблемою державної ваги і національної безпеки з огляду на анексію Криму та повномасштабну війну, розв'язану росією проти України. Вони

стали можливі через маргінальні настрої та національну невизначеність. Існування української нації нині ще раз доводить силу національної ідентичності, її першочерговість і необхідність. Генетична матриця нашої ідентичності несе в собі коди боротьби, волі, любові до землі, мови та культури. Пройшовши тисячолітню історію, українці зберегли на генетичному коді пам'ять про минуле, що утвердила нас як свідому націю з високими ідеалами, яка здатна побороти всіх ворогів і ствердити власну самоцінність.

Використані літературні джерела

1. Моррас Ш. Повернення до живих речей / Ш. Моррас // Націоналізм. Антологія. – Київ: Смолоскип, 2000. – С. 121–132.
2. Чернуха В. П. Національна ідентичність як індикатор сформованої особистості / Чернуха В. П. // Національна ідентичність як проблема науки й освіти. – Київ: ІОД НАПН України, 2020. – С. 307–312.
3. Гатчінсон Дж. Що таке етнічність? / Дж. Гатчінсон, Е. Д. Сміт // Націоналізм. Антологія. – Київ: Смолоскип, 2000. – С. 468–477.
4. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки / І. Огієнко. – Львів: Фенікс, 1995. – 46 с.
5. Українська людина європейському світі: виміри ідентичності. – Київ: УБС НБУ, 2015. – 609 с.
6. Шпак Л. Ф. Вплив інформаційних чинників на формування національно-культурної ідентичності молоді / Л. Ф. Шпак // Національна ідентичність як проблема науки й освіти. – Київ: ІОД НАПН України, 2020. – С. 312–321.
7. Бойченко М. І. Виміри і версії національної ідентичності: філософський погляд / М. І. Бойченко // Національна ідентичність як проблема науки й освіти. – Київ: ІОД НАПН України, 2020. – С. 18–20.
8. Бех І. Концепція формування у підлітків національно-культурної ідентичності у загальноосвітніх навчальних закладах / І. Бех, К. Журба // Гірська школа українських Карпат. – 2018. – № 16. – С. 3–22.
9. Дацюк С. Самоусвідомлення України / С. Дацюк. – URL: www.dialogs.org.ua/ru/material/full/5/6091.
10. Надтока Ю. Українська ідентичність: важкий крок до амбіції / Ю. Надтока. – URL: <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/2/234>.

References

1. Morras, Sh. (2000). Povernennya do zhyvykh rechey [Return to living things]. *Natsionalizm. Antolohiya. – Nationalism. Anthology*. Kyiv. P. 121–132. [in Ukrainian].
2. Chernukha, V. P. (2020). Natsional'na identychnist' yak indykator sformovanoyi osobystosti [National identity as an indicator of a formed personality]. *Natsional'na identychnist' yak problema nauky y osvity – National identity as a problem of science and education*. Kyiv. P. 307–312. [in Ukrainian].
3. Hatchinson, Dzh. & Smit, E.D. (2020). Shcho take etnichnist'?' [What is ethnicity?]. *Natsionalizm. Antolohiya. – Nationalism. Anthology*. Kyiv. P. 468–477. [in Ukrainian].
4. Ohiyenko, I. (1995). *Nauka pro ridnomovni obovyazky [The science of native language duties]*. Lviv. 46 p. [in Ukrainian].
5. *Ukrayins'ka lyudyna v yevropeys'komu sviti: vymiry identychnosti [Ukrainian person in the European world: dimensions of identity]*. Kyiv, 2015. 609 p. [in Ukrainian].
6. Shpak, L. F. (2020). Vplyv informatsiynykh chynnykiv na formuvannya natsionalno-kulturnoyi identychnosti molodi [The influence of informational factors on the formation of national and cultural identity of youth]. *Natsional'na identychnist' yak problema nauky y osvity – National identity as a problem of science and education*. Kyiv. P. 312–321. [in Ukrainian].
7. Boychenko, M. I. (2020). Vymiry i versiyi natsional'noyi identychnosti: filosofskyy pohlyad [Dimensions and versions of national identity: a philosophical view]. *Natsional'na identychnist' yak problema nauky y osvity – National identity as a problem of science and education*. Kyiv. P. 18–20. [in Ukrainian].
8. Bekh, I. & Zhurba, K. (2018). Kontseptsiya formuvannya u pidlitkiv natsionalno-kulturnoyi identychnosti u zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladakh [The concept of the formation of national and cultural identity among teenagers in general educational institutions]. *Hirska shkola ukrainskykh Karpat – Mountain School of the Ukrainian Carpathians*. 16. P. 3–22. [in Ukrainian].

9. Datsyuk, S. *Samousvidomlennya Ukrayiny [Self-awareness of Ukraine]*. Retrieved from: <http://www.dialogs.org.ua/ru/material/full/5/6091>. [in Ukrainian].

10. Nadtoka, Yu. *Ukrayinska identychnist: vazhkyi krok do ambitsiyi [Ukrainian identity: a difficult step towards ambition]*. Retrieved from: <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/2/234>. [in Ukrainian].

Fedorchuk Oksana, Kovalov Oleksandr

NATIONAL IDENTITY AS A GENETIC MATRIX CODE OF THE UKRAINIAN PEOPLE

Summary.

The article analyzes the problem of identity, which is the basis of the existence of a nation and a person. It is noted that each nation exists due to connections and relations that are formed in the process of ethnic development, are regulated by traditions and norms of behaviour and are improved as the original national culture, language and mentality are formed and developed. Historical and cultural determinants of national self-awareness are the memory of the past and traditions of the people, their customs, as well as traditions recorded in oral and written form. The article highlights and characterizes the most important sources of national identity. In the context of psychology, identity demonstrates a complex configuration of the personality structure, which combines the evaluation of others in relation to oneself, the evaluation of oneself in relation to the evaluation of others, and one's own evaluation, and that is in constant change and development. The problem of identity formation in philosophy, sociology, cultural studies is considered in the plane of the phenomena of national and socio-cultural development and intercultural interaction. It is shown that an important factor in the formation of the national identity of an individual is proper education and upbringing. Education should focus on the development of the state concept of national identity. The levels of its affirmation are self-identification, self-awareness and self-determination. National identity involves the formation of a national outlook, national culture, language, national idea, and national values in young people. These factors are related to national dignity. It is an awareness of the value, significance and identity of one's own nation in the community of other nations. Modern Ukrainian youth considers it necessary to build a state based on the principles of equal opportunities, social justice, the rule of law and the national idea for the revival and prosperity of Ukraine. The genetic matrix of Ukrainian identity carries the codes of struggle, freedom, love for the land, language, and culture of its people.

Keywords: *identity; culture; personality; nation; state; value; national identity.*

Стаття надійшла до редколегії 25 серпня 2022 року